

28 Mar. Men efter Begjæring af Flere, blandt Andre af de paaagjældende Rigsdagsmænd fra Lolland, undergik dette Lovforslag en Forandring, idet der nemlig blev indsat en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren skulde afgjøre, i hvilken Udstrækning disse Diger i det Hele skulde anvendes, og derved tilsigtede man en ganske bestemt Foranstaltning, nemlig at give Digerne en langt større Udstrækning, saa at de kunde beskytte et langt større Areal af de lollandske Fjorder. Efter dette Forslag skulde Omkostningerne udredes saaledes, at Staten udrede forlods en Fjerdedel, og af Resten skulde Amtseparitionsfonden udrede en Trediedel og Beboerne to Trediedele, med andre Ord: Forholdet blev det, at en Fjerdedel udredes af Statskassen, en Fjerdedel af Amtseparitionsfonden og Halvdelen af Beboerne. Hensigten med denne Foranstaltning var, som sagt, at gjøre Digerne nyttige for en større Del af de lollandske Arealer, end oprindelig var paataent. Indenrigsministeriet løste denne Opgave saaledes, som det vil ses af Finansloven 1875—76, Rigsdagstidenden, Sp. 1874—75, Tillæg A., Sp. 1054 ff. Ministeren udvikler her, at man vil føre Digerne over Nødbj Fjord og Syd om Søfjed og til Sjalstøfte Marker og mulig videre forbi Strøvnæs. Det hedder der, at Anlægsomkostningerne her ere kalkulerede til 1,400,000 Kr., og denne Plan billigedes fuldstændig af Finansudvalget. Det erede Medlem vil se, at hans Beregninger altsaa blive fuldstændig gale, naar han gaar ud fra, at Digeanlægene ere kalkulerede til at skulle udføres for en Bekostning af 700,000 Kr. Nei! Udgangspunktet er, at de vare kalkulerede til 1,400,000 Kr. Men det ligger jo ogsaa i Sagens Natur, at de Arbejder, som bleve udførte, ikke kunde udføres for 700,000 Kr. Jeg skal nemlig oplyse, at medens Areal, der agtedes beskyttet efter det første Forslag, var 13,727 Tdr. Land med 81,930 Skatteenheder, er det nu beskyttede Areal 32,122 Tdr. Land med 169,500 Skatteenheder. De Herrer ville se, hvilken betydelig Forskjel det er, og den oprindelige Udstrækning af Diget var ogsaa 4 Mil, medens det nu er anlagt i 5 Miles Længde. Dertil skal jeg endnu føie en Bemærkning, og det er, at der ved Digerne er indvundet et Areal ved Nødbj Fjord, som synes at have en ikke ubetydelig Værdi. Jeg veed ikke rettere, end at man engang har været meget nær ved at afhænde det for 300,000 Kr.; Indtægten deraf tiltager aarlig, og deraf vil den halve Indtægt tilfalde Digelaget. Jeg tør indestaa for Rigtigheden af, hvad jeg her har anført, og de Herrer ville se, i hvilken betydelig Grad det afviger fra de Beregninger, som det erede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds har anstillet, og som han har hentet fra Oplysninger fra Indenrigsministeriet, som jeg ikke veed, hvorledes han har

benyttet. Jeg skal endnu kun tilføie, at det ogsaa er urigtigt, naar det siges, at disse Diger ere opførte under Statens Tilsyn; det er ikke Tilfældet, Digerne ere opførte ved Digebestyrelsens og Dige Kommissionens Foranstaltning af en paa Digelagets Regning dertil antagen privat Tekniker; Staten har ikke haft noget dermed at gjøre. Endnu skal jeg kun tilføie et Par smaa Bemærkninger, og det er, at naar det erede Medlem siger, at man ved Øster Stovgaard har maattet flytte en Strækning af Diget med en Bekostning af 70,000 Kr., saa er det kun forsaavidt rigtigt, at man har været nødsaget til at foretage betydeligere Udbredinger af Diget og paa enkelte Steder rykke det en Smule tilbage. Dette hidrører derfra, at Beboerne havde hentet Grus i Nærheden af Diget, hvilket havde gjort, at det havde tabt Noget i sin Soliditet. Jeg skal tilføie, at Bekostningen ikke var 70,000, men 23,000 Kr. Naar man nu drager en Sammenligning mellem Digebyrden paa Lolland og Falster og deraf uddrager den Slutning, at Falster er i højeste Grad blevet favoriseret fremfor Lolland, saa kan jeg ikke negte, at der er gjort Bekostninger for Falster, som ikke ere gjorte for Lolland, og at dette i den Henseende har staaet noget tilbage; men jeg skal dog dertil føie, at det Kapitaltilskud fra Staten, som blev ydet Falster, tilsigter en Befæstning af Sydspidsen af Falster, den saakaldte Lerklint, og at Staten har ydet dette Bidrag dertil, fordi den havde den Mening, at Lerklinten var ikke blot til Beskyttelse for Falster, men som det første Anspøds punkt for en fremvælbende Flod havde Betydning ogsaa for Lolland. Det var af den Grund, at Statstilskudet blev givet til Befæstning af Lerklinten, fordi man ansaa den nyttig for en stor Del af begge Derne. Naar det erede Medlem siger, at der er en Kapital, hvoraf de almindelige Bedlighedsbesomsomkostninger udredes, saa er det ogsaa fuldstændig urigtigt. Kapitalen skal anvendes til Bedlighedsbesomsomkostninger af denne Klint, og kun i ganske ekstraordinære Tilfælde tillades det, at der tages Noget af den til andre Formaal. Efter denne Fremstilling skal jeg ganske henstille til det erede Thing, hvorledes man vil stille sig ligeoverfor det Ændringsforslag, som er stillet af det erede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds. Jeg skal tilføie, at der efter Foranledning af det erede Finansudvalg er under Udarbejdelse og færdig i Indenrigsministeriet en Fremstilling af hele Sagen, som maaste allerede imorgen vil blive tilfattet det erede Udvalg. Sagen vil jo saa kunne underlættes en næiere Undersøgelse og vil komme til ny Behandling ved Finanslovens 3die Behandling, men det forekommer mig, at det, efter hvad jeg her har oplyst, vilde være rimeligt at begynde med at forkaeste det Ændringsforslag, som er stillet af det nævnte erede Medlem.